

λάττουσιν ἡμᾶς τῆς φροντίδος νὰ πραγματευθῶμεν ἰδίᾳ περὶ ἐκάστου τούτων. Οὕτω δὲ τότε ὑψ' ἡμῶν ἀναληφθὲν ἔργον καταστήσεται ἀπλούστερον, καὶ ὁ σκοπός, οὐτινος οἱ ἡμέτεροι διαλέξεις στοχάζονται, ἀκοπώτερον καὶ λυσιτελέστερον ἐπιτευχθήσεται.

Η. Γ. ΒΑΣΑΜΑΚΗΣ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΔΗΜΩΔΕΣ BYZANTINON ΑἶΣΜΑ.

Δημῶδη βυζαντινὰ ἄσματα ὀλίγιστα περιεσώθησαν μέχρις ἡμῶν. Πρῶτος ὁ Legrand ἐν *Recueil des Chansons populaires Greques*, Paris, 1874, 1—17, ἐδημοσίευσέ τινα, ἔπειτα ὁ Δεστουνῆς τῷ 1877 ἐν Περτροπόλει (βιβλ. Krumbacher, *gesch. der byz. Literatur*, σ. 418 κεξ) καὶ τελευταῖον ὁ Λάμπρος ἐν *Harassow*, 1879, σ. 400. Ὁ αὐτὸς Λάμπρος δημοσιεύει νῦν ἐν *Byzantinische Zeitschrift* (τόμ. 3, τεύχ. α, σ. 165—166) ἄλλο ἄσμα, ὅπερ, λέγει, εὑρίσκεται ἐν ἀρχῇ τοῦ Βενετ. Κώδικος τοῦ Προκοπίου (ἀριθ. 398), ἔχει δ' οὕτω :

« Ἀσπρὴ ξανθὴ πανέμορφη, ὁ κύρ Κωστῆς μισσεύει,
κ' ὑπάγει ὁ κύρ Κωστῆς μακρεῶ καὶ τὸ ταξίδιν μέγα.
Κ' ἡ κόρη ἀπὸ τῆς λύπης της τοὺς μῆνας καταρᾶται,
Νὰ κῆς, Φλεβάρη, φλέγεις με, καὶ Μάρτ', ἐμάρανές με.
Ἀπρίλι, ἀπριλοφόρητε, καὶ Μᾶ, κατακαμμένε,
τὸν κόσμον καὶ ἂν ἐγέμισες τ' ἀθήτεια καὶ τὰ βόδα,
τὴν ἰδικήν μου τὴν καρδίαν τοὺς πόνους καὶ τὰ δάκρυα ».

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω, τελευταία ἑβδομάς τῶν ἀποκρεῶν, μεθ' ἣν ἄρχεται τὸ «Κύριε τῶν δυνάμεων», ἡ μεγάλη τεσσαρακοστή. Ἡ κυριακὴ αὕτη, ἡ ἑβδομάς αὕτη, πανταχοῦ διέρχεται ἐν εὐθυμίᾳ, ἐν διασκηδάζεσι καὶ εὐωχίαις, ἐν χοροῖς καὶ προσωποδοφάραις. Ἀλλ' αἱ προσωποδοφαίαι παρ' ἡμῖν, οἱ προσωποδοφοὶ εἶνε ὅ,τι ἐλευσιν καὶ τρισάθλιον. Ράκη πολλάκις κατεσπυλωμένα, ἀτάκτως φερόμενα, ἰδοὺ τὸ πλεῖστον ἂν μὴ ἅπαν, τὸ ἐν ταῖς ὁδοῖς περιφερόμενον γένος, ἀνῆκον τὸ πλεῖστον εἰς τὸ τῆς ὑποστάθμης τῆς κοινωνίας. Γύναια ρυπαρὰ σὺν ρυπαρωτέροις ἐτι συνοδοῖς περιτρέχουσι τὰς ὁδοὺς, ἔστιν ὅτε καὶ ἐφ' ἵππων, προπαρασκευάσαντες δίκην λαβάρου ἐκκωφωτικῶς ἡχοῦντος, ὀργάνου τινὸς λατέρνας καλουμένου. Πρὸ ἑβδομάδος ἐπεσκοποῦμεν τὰ εἰκονογραφημένα περιοδικὰ τῆς Εὐρώπης, τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Γερμανίας καὶ Ἰταλίας καὶ ἐβλέπομεν ἐν αὐ-

Ἐν σ. 206 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ὑπάρχει τὸ σημεῖωμα¹

1) Τηρεῖται ἡ ὀρθογραφία τοῦ πρωτοτύπου.

«Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει ἐκ τῆς ἀθλίας μεγαλοπώλειος, πιπρασκόμενον δὲ ἐν τῇ Ὠρεστιάδι ὀνίθι παρὰ κυροῦ Ἀλεξίου Φραντζῆ τοῦ Σεβαστοπούλου, ἐντυχῶν δὲ καὶ αὐτὸς τὸ τοιοῦτον ἐν αὐτῇ τῇ εὐδαίμονι χωρῇ ἀνέγνων αὐτῷ ἐν μηνὶ ἰανουαρίῳ ια' ἰνδ. γ' τοῦ ΣΦΞγ' ἔτους, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως χρόνον καὶ μήνας ὀκτώ. Δημήτριος.» Ὡστε προφανῶς τὸ ἄσμα τοῦτο εἶναι πρὸ τοῦ 1453.

Καὶ ἐκ τοῦ ἄσματος τούτου βεβαιούμεθα 1) ὅτι τὸ εἰμορφος δημῶδως καὶ ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις προσφέρετο ἑμορφος, 2) ὅτι τὸ μισσεύω (=ἀπέρχομαι, φραγκικόν) καὶ τότε ἐν χρῆσει ἦτο παρὰ τῷ λαῷ, 3) ὅτι μακρεῶ ἐγράφετο, οὐχὶ μακριῶ, καὶ προσφέρετο κατὰ συνήθειαν, καθ' ὃ καὶ τὰ νῦν βαθεῶ, πλατεῶ κτλ. γραπτέα, 4) ὅτι τὰ ὑποκοριστικά τότε ἔληγον εἰς ιν, οὐχὶ ὡς νῦν εἰς ι, ταξίδιν, ποτάμιν, χαρδάκιν κτλ., 5) ὅτι καὶ τότε ἔτι πολλάκις ἐτηρεῖτο ἡ ἀρχαία τῆς ἀπὸ μετὰ γεν. σύνταξις, 6) ὅτι τὸ κῆς=καῆς, εἶδος δὲ παρωνομασίας σχηματίζουσι τὰ Φλεβάρη-φλέγεις, Μάρτι-ἐμάρανες, 7) ὅτι καὶ πρὸ τοῦ 1453 ὁ Μάιος κοινῶς Μᾶς ἐλέγετο. 8) ὅτι Φλεβάρη, Μάρτις, Ἀπρίλις κτλ. τότε ἐγράφετο.

Ὁ Λάμπρος ἐν ὑποσημειώσει τῆς πραγματείας αὐτοῦ λέγει ὅτι εὑρε καὶ εἰς πολλοὺς Κώδικας τῶν Μονῶν τοῦ Ἀθωνοῦ δημῶδη ἄσματα τῶν ἔπειτα χρόνων καὶ τῶν πρὸ τοῦ 1453, ἅτινα πάντα ἀνέκδοτα ὄντα εὐκαιρίας τυγχόν θὰ δημοσιεύσῃ, π. χ. Κώδ. 1203 τῆς Μονῆς τῶν Ἰδέρων, Κώδ. 148 τῆς Μονῆς τοῦ Ἐσφιγμένου καὶ Κώδ. 246 τῆς αὐτῆς Μονῆς.

[21 Ἰανουαρίου 1894]

Η. Ν. Στ.

τοῖς μεταμφιεσμοῖς καὶ προσωποδοφάραις καλλιτεχνικωτάτας, συμβολικὰς παραστάσεις ἐκφανούσας, τερπνὰς τὴν ὕψιν, εὐφρεστάτας τὴν σύλληψιν καὶ ἐκτέλεσιν, ἐβλέπομεν τοὺς πολίτας πάντας μετέχοντας τῆς γενικῆς εὐθυμίας, διὰ κομψέων δὲ ἀλληλοβαλλόμενοι ὡς ἐν μάχῃ, μάχῃ ἧς καὶ κομψαὶ καὶ χαρίεσαι δεσποινίδες μετέχουσι ἀναδεικνύουσαι τὴν χάριν τῶν εὐρῶν. Ὁ κόσμος εὐθυμεῖ, ἀλλ' εὐθυμεῖ καλῶς. Παρ' ἡμῖν τὰ πάντα κοινὰ καὶ τετραμμένα. Οὐδεμία ἰδέα ἐν τοῖς μεταμφιεσμοῖς, οὐδεμία χάρις, οὐδὲν τὸ καλλιτεχνικόν. Καὶ ἐν αὐτοῖς ἐτι τοῖς μεγάλαις δημοσίαις χοροῖς σπανίως διακρίνει τις μεταμφιεσμοὺς πρωτοτυπία ἔχοντας, καλλιτεχνικὴν τινα παράστασιν. Αἱ πλεῖστοι δὲ τῶν μετεχουσῶν τῶν χορῶν ψηφίζουσιν ὑπὲρ τοῦ μεταμφιεσμοῦ εἰς ἀνθρωπώλιδας, μεταμφιεσμοῦ οὐχὶ σπανίως ἀνευ χάριτος γιγνομένου, Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ τῶν χορῶν, εἴπωμεν καὶ περὶ τῶν διαμειβομένων κατὰ τοὺς μετὰ προσωπίδων τοιούτων εὐφυλογιῶν, τῶν περιγμῶν (intrigues) συνήθως λεγομένων. Τοῦτο ὁμολογουμένως εἶνε ἐκ τῶν καλλίστων καὶ μεγίστων ἐν τοῖς χοροῖς ἐκείνοις, ἐνθα πολλοὶ μεταβαίνουσιν ὅπως μὴ χορεύσιν. Ἐπιτυχὴς εὐφυλογία ὑπὸ χαρίεσσης προσωποδοφοῦ εἶνε τι ὥραϊον. Ποσάκις τις ἐκ τῶν τοιούτων εὐφυλογιῶν δὲν συγκινεῖται, δὲν ἀντιλαμβάνεται τί λέγεται αἰφνης περὶ αὐτόν, βάσιμον ἢ μὴ βάσιμον, καλὸν ἢ κακόν, ποσάκις δὲν αἰσθάνεται εὐχαρίστησιν ἔστω

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ.*

Ἄ propos ἃς ἀναφέρωμεν τὸν ἐν τοῖς σχολίοις τῆς Ἰλιάδος (Π. 234) μῦθον: Ἑλλὰς τις (γενάρχης τῶν Ἑλλῶν) δρυτόμος, περιεπλανήθη ἐν τῷ δάσει τῷ καλύπτοντι τότε τὴν Δωδώνην. Ἀγρία πέλεια καθημένη ἐπὶ τοῦ δένδρου ἐνετείλατο αὐτῷ νὰ οἰκοδομήσῃ ἱερὸν ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. Ἐντεῦθεν αἱ δωδωναῖαι ἱέρειαι προφῆτιδες ἐκλήθησαν πέλεια. Τὸ ὁμόθυγον τῆς τελευταίας ταύτης λέξεως ἔδωκεν ἀφορμὴν πρὸς τὴν ἐπινοήσιν τοῦ μύθου ὅτι ἡ πρώτη ἱέρεια ἐπέταξεν εἰς τὴν Δωδώνην ἐν εἰδῇ πελείας. Πολὺ πιθανὸν καὶ ἡ δευτέρα τοῦ μύθου γραμμὴ, ὅτι ὁ πρῶτος προφῆτης (Ἑλλὰς) ἦν δρυτόμος, ἐξηγεῖται διὰ παρομοίας διττῆς σημασίας τῆς λέξεως: ἑλλὰς σελλός. Ὁ Ἀρχιλοχρεῖαλλε Σελλινιάδας τινὰς, τὸ γένος ἱερῶν-προφῆτῶν, ἀπογόνων τοῦ προφῆτου Σελλέως (Ἦσυχ. ἐν Α. Σελλινιάδης). Ἡ ὁμοιότης τοῦ ὀνόματος τῶν προφῆτῶν τούτων μετὰ τῶν δωδωναίων προφῆτῶν Σελλῶν δὲν εἶναι τυχαία (ἀναμνησθῶμεν πάλιν τοῦ περιγῆιμου προφῆτου Ἑλλένου). Πιθανὸς ἡ προσελληνικὴ γλῶσσα ἐπέτρεπε τοιαύτην μεταφορικὴν ἔννοιαν τῆς ρίζης ξελ—σελ (ὡς καὶ τὸ ἀγγλ. skill) οὕτως ὥστε, μία καὶ αὕτη λέξις: Ἑλλὰς νὰ σημαίη τὸν δρυτόμον καὶ ἅμα τὸν ἐρευνητὴν τῆς κεκρυμμένης ἀληθείας.

Τῇ ἐπιθεωρουμένῃ ὑφ' ἡμῶν οἰκογενεῖα τῶν λέξεων ἀνήκει ἀναμφιδόλως δευρὰ τις γεωγραφικῶν ὀνομάτων, ἰδίᾳ ποταμῶν: Σελλινούς (ὀνομασία ἑπτὰ ποταμῶν ἐν διαφόροις μέρεσι τοῦ ἐλληνικοῦ κόσμου) Σελλῆεις (τρεῖς ποταμοὶ) καὶ Σέλλας, πιθανὸς δὲ καὶ Ὑλίας, Ὑλας. Οἱ ποταμοὶ οὗτοι ἐκαλοῦντο οὕτω, διότι τὸ ρεῦμα αὐτῶν διηρεῖτο κατὰ βραχίονας.

Περὶ τοῦ ποταμοῦ Σέλλας, Στέφανος ὁ Βυζάντιος ἐν λέξει Ἀπόμεια λέγει ὅτι ὑπάρχει καὶ ἑτέρα Ἀπόμεια ἐν Μεσσηνίᾳ, κυκλουμένη ὑπὸ ποταμοῦ, ὅστις καλεῖται Πίγρης. Ὁ ποταμὸς οὗτος διαιρεῖται (σχίζεται) παρ' αὐτὴν τὴν πόλιν. Κατὰ τὸν δεξιὸν βραχίονα ῥεεῖ κύκλῳ τῆς πόλεως ὁ ποταμὸς Σέλλας, κατὰ τὸν ἀριστερὸν ὁ Πίγρης, καλούμενος οὕτως ὡς καὶ ὁ κυρίως ποταμὸς. Ὁ διαιρεθεὶς λοιπὸν βραχίων τοῦ ποταμοῦ ἐκαλεῖτο Σέλλας. Ὁ ἀρχαῖος Σελλινούς ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ὁ νῦν ποταμὸς Βοστίτσα, μέχρι τῆς σήμερον διαιρεῖται εἰς δύο βραχίονας, χυνόμενος κεχωρισμένως εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ ἐν τῇ Ἠλίδι ποταμὸς Σελλῆεις, μεταγενεστέρως ἐκλήθη Λάδων, διαιρούμενος ὑπὸ τινῶν νήσων, ὧν μία ἦν καὶ ἡ Κοράκων νῆσος (Παυσανίας VIII, 2, 5. 12). Πολλὰκις δὲ τοιαύτη διαιρέσις ποταμῶν ἐχρησίμευσεν ὡς ὄριον δύο βασιλείων (πρβλ. Θουκυδ. VII, 35).

Ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν ποταμῶν, ἐν γραμματικῇ ὁρᾷ περιεσσότερον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ὁ Σελλῆεις. Ταῖς πηθετα μετὰ καταλήξεως εἰς ἡ εἰς (Fεντ) ἐκφράζουσιν ἔννοιαν, καθ' ἣν τὸ ἀντικείμενον κεχωρισμένως κατέχει τι, παράγονται δὲ κανονικῶς ἐκ θηλυκῶν ὀνομάτων ληγόντων εἰς η, ὡς αἰγῆεις (αἰγῆ), αὐδῆεις (αὐδή), δινῆεις (δίνη), ἐρσῆεις (ἐρση), ἡχῆεις (ἡχή), κνισῆεις (κνίσση). Ὡστε Σελλῆεις = ποταμὸς ἐν ᾧ ὑπάρχει σέλλη (διαίρεσις). Ἡ γενικὴ πτώσις τοῦ ἀρχαίου τούτου οὐσιαστικοῦ διειρηθῆν ἐν τῷ Ἑλλῆς πόντος, πορθμὸν τ. ἔ. θάλασσαν διαιρουσαν δύο ἡπείρους δικαίως ἐκάλεσαν οὕτω «διαίρεσις—πορθμός» πρβλ. πορ-θμός μετὰ τοῦ δανσκρ. prthak = κεχωρισμένως, prthak kar διαρεῖν prthak bhū χωρίζεσθαι καὶ τὸ λατ. par partioz partio). Τὸ Ἑλλῆς πόντος ἐσῆμαιναν ἢ θάλασσαν χωρισμοῦ, πορθμὸν, ἢ ὁδὸν πρὸς τὸν πορθμὸν. Οὕτω φθάνομεν εἰς τὸ Ἑλλῆν καὶ Ἑλλάς: ἡ πρώτη λέξις λήγει

καὶ σιωπώμενος εἰς ἐπιτυχὺς εὐφροσύνας: ἀλλὰ καὶ ποσάκις δὲν αἰσθάνεται ἀηδίαν ἐξ ἀνόστου καὶ ἐνόστε κακοήθους ὑπαινεμοῦ καὶ τετριμμένης εὐφροσύνης; Ποσάκις ἄλλος ἀντ' ἄλλου ἐκλαμβανόμενος δὲν ἀκούει λόγους ἀκαταλήπτους:

* *

Σπουδαιοτάτῃ ἦν ἡ τελευταία συνεδρία τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, διότι ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ λίαν ἐνδιαφέρον ἐκινήθη ἐν αὐτῇ ζήτημα ὑπὸ διαπρεπῶν ἀρχαιολόγων, τοῦ κ. Homolle, διευθυντοῦ αὐτῆς, καὶ τοῦ κ. Δαίρπελδ, διευθυντοῦ τῆς γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς. Ὁ κ. Homolle λαθὼν τὸν λόγον περιέγραψε τὸ κατὰ τὸ 1882 ἀνασκαφὴν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ κ. Ραϊνάκ θεάτρον τῆς Δήλου, οὗ τὴν τελεῖαν ἀνασκαφὴν συνετέλεσε κατὰ τὸ 1892—93 ὁ κ. Σαμωνιέ. Κυρίως ὅμως ὁ κ. Homolle ὠμίλησε περὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τούτου, ἐξ ἧς ὁρμηθεὶς προσεκάλεσε τὸν συνάδελφον αὐτοῦ τῆς γερμανικῆς σχολῆς, ὅπως ἀναπτύξῃ τὴν θεωρίαν αὐτοῦ, περὶ τοῦ τύπου ἀφ' οὗ ἐδιδάσκοντο τὰ δράματα, θεωρίαν ἀνατρέπουσαν τὴν ἰδέαν ὅτι ἐπὶ τοῦ λογιῶν διεξήγετο ἡ παράστασις κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ὁ κ. Δαίρπελδ, κατὰ τὰς ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας, ἀποδεξάμενος τὴν πρόκλησιν, ἔλαθε τὸν λόγον καὶ ἐξέθηκεν, ὅτι ἦν ἀδύνατος ἡ διδασχὴ εἰς ὕψος τριῶν μέ-

τρων, μὴ ὑπαρχουσῶν μαλίστα κλιμάκων πρὸς συγκοινωνίαν τῶν ὑποκριτῶν μετὰ τοῦ χοροῦ, ἐναλλάξ ἀναβαινόντων ποτὲ ἢ κατὰβαινόντων. Καὶ ἡ ἐξελίξις δ' αὕτη τοῦ θεάτρου καὶ μεταπάλας τῆς σκηνῆς, οἷον μετεσχημάτισαν αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι ἀποδείκνυσιν ὅτι ἀδύνατος ἄλλη παραδοχὴ ἢ αὕτη, ὅτι τὸ πάλαι οἷ τε ὑποκριταὶ καὶ ὁ χορὸς ἐδιδάσκον ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως, τοῦ πρὸ τοῦ προσκηνίου μέρους τῆς ὀρχήστρας. Ταῦτα, ἐξ ἐλληνικῆς ἐφημερίδος, ἣ τινα ἀνεκινώσατο αὐτὰ ἀχροατῆς, ἀναγράφοντες, ἀναμνηόμενοι τὸ Bulletin τῆς σχολῆς, ὅπως λεπτομερέστερον ἀναγνώμεν τὴν ἀνακρίνωσιν τοῦ κ. Homolle καὶ τὴν θεωρίαν τοῦ Δαίρπελδ, διότι ὁμολογητέον ὅτι οὐχὶ πάνυ εὐχρινῶς ταῦτα ἐκτίθενται.

*

Ἡ Ἐπίσημος Ἐφημερίς τῆς Γαλλίας ἐδημοσίευσεν ἄρτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γαλλίας κατὰ τὸ ἔτος 1892. Κατὰ τὸ 1892 ἐγένοντο 290,319 γάμοι, 5,772 διαζύγια, 855,847 γεννήσεις καὶ 875,888 θάνατοι. Πιχαβαλλόμενοι δὲ οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι πρὸς τὰ διδόμενα τοῦ προτέρου ἔτους παρουσιάζουσιν αὐξήσιν μὲν τῶν γάμων κατὰ 4,861, τῶν διαζυγίων κατὰ 20, καὶ ἐλάττωσιν τῶν γεννήσεων κατὰ 10,530 καὶ τῶν θανάτων κατὰ 994. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι παρ' ἡμῖν, ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθ' ἃς ἔχομεν πληροπορίας,

εις α ν η ν, κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλα ὀνόματα λαῶν, Αἰνίαν, Ἐκτὴν, Κηθὴν κτλ. παρ' ὧν διακρίνεται διὰ τοῦ τόνου. Ἑλλάς ὄνομα προσηγορικὸν θηλυκοῦ γένους. Ἀμφότερα ἡμεῖς παράγωμεν ἐκ τοῦ ἑλλν, σέλλν=διαίρεσις, συμπεραίνοντες ὅτι ἡ λέξις αὕτη ἐσήμαινε καὶ ὄριον, ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Ὡστε κατὰ τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν ἡ ῥιζικὴ σημασία τῶν λέξεων Ἑλλάς καὶ Ἑλλήνες προσήγγιζε τὴν ἔννοιαν τοῦ «μεθόριος χώρα» «μεθόριοι κάτοικοι». Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι τοῦτο εἶνε προϋπόθεσις, τείνουσα νὰ συμπληρωσῇ τὴν παράδοσιν ὑπὸ γεγονότων τοιούτων, ἅτινα ἠδύναντο νὰ φωτίσωσι σκοτεινά τινα σημεῖα τοῦ ζητήματος τούτου.

Τὴν ὑπαρξίν τῶν λέξεων: σέλλν, ἑλλν, θεωροῦμεν ἀποδεδειγμένην διὰ τῆς παραγωγῆς τοῦ Σελλήεις καὶ τῆς γεν. πτώσ. Ἑλλης πόντος. Ἐπιτίθοντες ὅτι οἱ ἀναγινώσκοντες ἡμῶν θὰ συμφωνήσωσι μετὰ τῆς ἀποδιδόμενης εἰς τὰς λέξεις ταύτας γενικῆς σημασίας, ὑποβασταζομένης καὶ ὑπὸ γεγονότων. Παραδεχθέντες καθ' ὑπόθεσιν ὅτι πλὴν τῆς σημασίας ταύτης ἡ λέξις ἐιδικῶς ἐσήμαινε τὸ «ὄριον» κατανοοῦμεν εὐχερῶς διατὶ ἐν τῇ ψήφει: καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος, ἀντιπαρά τίθεται πρὸς τὸ: μέσον, πλὴν δὲ τούτου ἐννοοῦμεν καὶ διατὶ Ἑλλάς ἐκαλοῦντο τὰ ἄκρα τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου, ἡ δυτικὴ Ἰταλία, ἡ Σικελία πιθανῶς καὶ ἡ μικρασιατικὴ παραλία. Τούτοις προσθέτομεν καὶ ἕτερα γεγονότα ἐπικυροῦντα τὴν ἡμετέραν προϋπόθεσιν. Ὁ ἱερὸς κύκλος τῆς Δωδώνης ἐκαλεῖτο καὶ Ἑλλοπίν καὶ Ἑλ(λ)α, ἀπήρτιζεν ὄριον δὲ μεταξὺ δύο ἡπειρωτικῶν βασιλείων, τῆς Μολοσσίας καὶ Θεσπρωτίας. Ἡ τοποθεσία αὕτη δὲν εἶνε τυχαία, διότι συναντῶμεν αὐτὴν καὶ ἐν τοῖς ὄροις ἐτέρων ἑλληνικῶν βασιλείων, καὶ ἰταλικῶν κοινοτήτων, ἐν αἷς ὅμοια τῇ Δωδώνῃ ἱερὰ χρησιμεύουσιν ὡς τόποι κοινῶν ἐορτῶν καὶ διαφυλάττουσι τὴν ἱε-

ρότητα καὶ τὸ ἀπαραισάστον τῶν ὄριων. Μεταφράζοντες τὸ ἑλλα=ὄριον, καὶ τὸ Ἑλλοπίν γαῖν=μεθόριος χώρα, ἔχομεν ὑπ' ὅψιν τὸ δυνατόν παρομοίας ἐξηγήσεως καὶ διὰ τὴν οὕτω καλουμένην: Ἑλλοπίν μοῖρην, (ἐν τῇ Ἰστιαίᾳ). Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Στράβωνος ἡ Ἑλλοπίν ἦν χωρίον ἐν τῇ Ὀρεῖᾳ καλουμένῃ τῆς Ἰστιαϊώτιδος, καὶ περαιτέρω ταῦτο ποιεῖ (ὁ Στράβων) αὐτὸ μετὰ τοῦ δήμου Ὀρεοῦ, ἐξηγῶν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Ἑλλοπίνης ἐκλήθησαν: ὠρεῖται, ἐνεκα τῆς ὀρεινῆς χώρας τῶν (οὔρος, ὄρος, ὄρος). Ἀλλὰ μετ' ἴσου δικαιώματος τὸ ὠρεὸς δύναται τις νὰ παραγάγῃ ἐκ τοῦ ὄρος, οὔρος, ὄριον, ὅπερ μαρτυρεῖ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δήμου Ὀρωποῦ, κειμένον ἐν τοῖς ὄροις Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Τέλος ἐπανελάβομεν εἰς τὸν ποταμὸν Ὑλίαν (Ὑλάς?) χρησιμεύοντος ὡς ὄριον τοῦ Κρότωνος καὶ τῆς Θουρίας. Τὸ ὄνομα τοῦ ποταμοῦ τούτου δέον νὰ παραβάλωμεν πρὸς τοῦ χειμάρρου Ὑλλου, τὸ ὄνομα, ὅπερ βεβαίως δὲν παράγεται ἐκ τοῦ ὕλν, καίτοι ἐπὶ τέλους ἀμφότερα ταῦτα εἶνε κοινῆς παραγωγῆς. Δυστυχῶς μέχρι τῆς ὁμέρου δὲν ἐξηγήθη καθ' ὅλοκληρίαν ἡ ἀρχικὴ σημασία τῆς λέξεως ὕλν, τὴν ὁποίαν τινὲς ταυτίζουσι πρὸς τὸ λατινικὸν silva (sulva—συλφα). Δυσχερεστέρα εἶνε ἡ ἐτυμολογία αὐτῆς. Ὁ Κούρτιος τὸ ὕλν, silva, ἀνεζητήσεν ἐν τῇ ῥίζῃ svel=καίειν. Ἀλλὰ τὸ silva οὐδέποτε ἐσήμαινε ξύλον, ἡ δὲ ῥίζα svel, ἀλθρότερον σημαίνει λάμπειν καὶ οὐχὶ καίειν, οὐδὲ φαίνεται —ὡς ἰσχυρίζεται ὁ Κούρτιος— νὰ συνήνουν οἱ Ἑλλήνες τὴν ἔννοιαν τοῦ δάσους (ὕλν) πρὸς τὴν τῆς θερμότητος. Ὑπάρχει ἔτερα τις ἀναλογία ἡ ἐξῆς: κοινὴ λέξις γλωσσῶν τινῶν, σημαίνουσα ἄκραν, ὄριον (λατ. margo, ἀρχ. γερμ. marka ὄριον, ἀρχ. περσ. merezu ὄριον) mork, καὶ μεταβάσα εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ δάσους. Ἡ μετὰ-

οἱ γάμοι ἀραιοῦνται ὁσμέραι, διότι ἐνθ' ἑκάστην ἡμέραν ὑπερέβαινον τοὺς γλιόους ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Κωνσταντινουπόλεως, νῦν μολὶς ἀνέρχονται εἰς 700 περίπου κατ' ἔτος.

* *

Ἐν τῷ Κομικῷ-Μελοδράματι ἐν Παρισίοις ἐγένετο κατ' αὐτὰς τὴν ἐξῆς σκάνδαλον. Ἐκτελουμένου ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μελοδράματος Φρύνης (Phryné), οὗ τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον διέπλασε μὲν ἡ πλαστικὸν κάλλους δεσποινὶς Sibyl Sanderson, περὶ τῆς ὁμιλήσαμεν ἐν προτέρῳ φύλλῳ, ἀνεδέχτο δὲ νῦν ἡ δεσποινὶς Jane Herding, ἡμᾶς τῇ ἐμφανίσει αὐτῆς ἠκούσθησαν συριγμοί. Τὸ ἀκροατήριον ἤρξατο τότε χειροκροτοῦν, οἱ δὲ κράτιστοι τῶν παρόντων ὑποκριτῶν ἠγγέθησαν καὶ διαμαρτύροντο κατὰ τῶν συριγμῶν ἢ μᾶλλον κατὰ τῶν συριγμῶν, διότι τὰ συρίγματα προήλθον ἐκ δύο κυριῶν. Τοῦτο προεκάλειν ἀρκετὴν ταραχὴν, ἀλλ' ἡ δεσποινὶς Harding ἐξηκολούθησε ψάλλουσα ἐν ὅλῃ τῇ ψυχραίᾳ αὐτῆς. Αἱ συρίγματα ἀπεπέμφθησαν τοῦ θεάτρου, καθότι ἐθεωρήθησαν ὡς σκανδαλοποιῶν.

* *

Ρωσικὴ τις ἐφημερίς δημοσιεύει ἐπιστολὴν τοῦ Rubinstein πρὸς φίλον ἐν ᾗ παρέχεται χωρίον νοστιμώτατον περὶ τῆς κριτικῆς, τῆς ἐγένετο ὑποκείμενον. Οἱ Ἑβραῖοι, λέγει ὁ Rubins-

stein, θεωροῦσι με ὡς Χριστιανὸν καὶ οἱ Χριστιανοὶ ὡς Ἑβραῖον· οἱ κλασικοὶ ὡς βαρβάρους καὶ οἱ βαρβάρους ὡς κλασικόν· οἱ Ρῶσοι ὡς Γερμανὸν καὶ οἱ Γερμανοὶ ὡς Ρῶσον. «Ὁ Rubinstein ἀληθῶς ἐγεννήθη ὑπὸ γυναικῶν Ἑβραίων, ἡ μήτηρ αὐτοῦ, θανούσα πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐν Ὀδησσῷ, συγκατελέγετο μεταξὺ τῶν μᾶλλον εὐλαβῶν γυναικῶν τῆς Ἰσραήλ, κτῆς κοινότητος. Ὁ Rubinstein ἠσπάζετο τὴν χριστιανισμὸν ἐν ὀρίμῳ ἡλικίᾳ, ἐξ- παιδεύθη δὲ ἐν Γερμανίᾳ, ἰδίᾳ ἐν Δρέσδῃ, ἔθνα νῦν διατρίβει.

* *

Ἡ μικροτέρα ἐφημερίς τοῦ κόσμου ἐκδίδεται ἐν Torquay καὶ ἐπιγράφεται «Little Standard». Μέχρι τοῦ νῦν ὁ «Τηλέγραφος» (El Telegramma) δημοσιευομένη ἐν Guadalajala παρὰ τὸ Μεξικὸν ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ μικροτέρα ἐφημερίς.

* *

Ἐγράψαμεν ἐν προτέρῳ διαλέξει ὅτι ὁ Mounet-Sully, ὅστις ἄρτι ἐδίδασκεν ἐν Ὀδησσῷ, πιθανὸν νὰ μὴ ἔλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Καθ' ἃ πληροφοροῦσι νῦν ἡμεῖς, ὁ διάσημος τραγῳδὸς προτίθεται μίαν προσεχῶς νὰ διδάξῃ, ἅπερ ἐξημερεύει ἀνάγκη ἐργα, ἀπὸ τοῦ θεάτρου Μνηματῶν.